

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ERAELU KAITSE JA RIIGI LÄBIPAISTVUSE EEST

VAIDEOTSUS
isikuandmete kaitse asjas nr 2.1.-3/18/642

Vaideotsuse tegija Andmekaitse Inspektsiooni
õigusedirektor peadirektori
ülesannetes Raavo Palu

Otsuse tegemise aeg ja koht 11.04.2018 Tallinn

Vaide esitamise aeg 13.03.2018

Vaidlustatav haldusakt või toiming Andmekaitse
Inspektsiooni kaebuse
läbi vaatamata jätmise
otsus 21.02.2018 nr
2.1.-2/18/374

Vaide esitaja xxx

RESOLUTSIOON:
Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel
otsustan:

jätta vaie rahuldamata.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse.

FAKTILISED ASJAOLUD:

13.02.2018 esitas xxx Andmekaitse Inspektsioonile kaebuse naabrite poolt ebaseaduslikult paigaldatud kaamera kohta.

21.02.2018 koostas Andmekaitse Inspektsioon kaebus läbi vaatamata jätmise otsuse nr 2.1.-2/18/374, milles selgitas järgmist:

Andmekaitse Inspeksioonis (AKI) on registreeritud 13.02.2018 Teie pöördumine naabrite xxx tegevuse peale. Oma pöördumise märgite, et sügisel 2017 lasi paigaldada xxx, kelle elukoht on xxx oma krundile videokaamera, mille tegevusulatusse jääb minule kuuluvad kinnistu ja elamu. Aegade jooksul on minu ja xxx omavahelised suhted muutunud suhteliselt teravaks, viimasel ajal olen teinud kõik endast sõltuva suhete normaliseerimiseks. Paigaldatud videokaamerat on xxx ja temaga seotud isikud kasutanud minu kohta informatsiooni kogumiseks, sealhulgas minu kasutatud autonumbrid, minu tööaja režiim, mind külastavad isikud jne. Täheleanduv video materjal koos kommentaaridega on osutunud paigaldatuks avalikkusele kättesaadavalt Facebookis. Olen pöördunud kõigi asjaosaliste poole lõpetada selline minule suunatud õigusvastane käitumine, kuid kahjuks tulemusteta. Avaldatud videomaterjalid, kommentaarid ja pildid on osutunud minu delikaatsete isikuandmete levitamisel vahendiks, mis takistab mul oma igapäevase töö tegemist ja eeldab pahatihti sellekohaste seletuste andmist huvitatud isikutele. Palun kontrollida minu käesolevas teates toodud asjaolusid ja alustada menetlus minu rikutud õiguste kaitseks ja süüdlaste vastutusele võtmiseks ja karistamiseks.

Inspeksioonil on menetluse algatamisel kaalutusõigus. Isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 22 kohaselt on inimesel, kelle õigusi on isikuandmete töötlemisel rikutud, õigus peale kohtu pöörduda kaebusega ka Andmekaitse Inspeksiooni. Arvestades pöördumises toodud asjaolusid pean märkima, et antud juhul tegemist on kaebusega IKS-i tähenduses, mitte väärteoteatega väärteomenetluse seadustiku mõistes.

Lähtudes pöördumise asjaoludest pean vajalikuks selgitada, et isiku sõiduki registreerimisnumber, isiku töötajarežiim ja isikut külastavad isikud ei ole isiku delikaatsed isikuandmed IKS tähenduses. Samas tuginedes Teie pöördumises toodud asjaoludele ei ole välistatud, et tegemist võib olla Teie kohta laimava sisuga info levitamiseks.

Tuginedes ülaltoodule juhin Teie tähelepanu, et karistusseadustiku jõustumisest 01.09.2002 ei ole laim ja solvamise enam Eestis süüteo menetluse korras karistatavad (vt PPA vastus 08.02.2018 nr 3.2-1.4/368-2). Küll aga isikul on õigus ja võimalus end kaitsta laimamise eest tsiviilkohtumenetluse raames Maakohtus. Antud juhul lahendab kohus au küsimust, lähtudes võlaõigusseaduse sätetest. Märgin, et AKI ei teosta järelevalvet võlaõigusseaduse üle.

Inspeksioon ei sekku üldjuhul eraõiguslikesse, sh meedias tekkivatesse, suhetesse. Suhtluskeskkondades, foorumites ja portaalides avaldatusse suhtume samuti nagu muus meedias andmete avalikustamisse. Millised on meie kriteeriumid meediasuhtesse sekkumisel, saate lugeda AKI kodulehelt juhendist "Isikuandmete avalikustamine meedias: Andmekaitse Inspeksiooni sekkumiskriteeriumid."

Lähtudes eeltoodust ja arvestades pöördumises toodud asjaolusid leian, et IKS-i nõuete täitmise rikkumist ei ole esinenud. Seega puudub õiguslik alus järelevalvemenetluse algatamiseks.

Juhindud 21.02.2018 koostas Andmekaitse Inspeksioon kaebus läbi vaatamata jätmise otsuse nr 2.1-2/18/374, milles selgitas järgmist es HMS § 79 lg 1 punktist 1 tagastan Teie kaebuse läbi vaatamata. Otsusele kaebuse tagastamise kohta on võimalik esitada 30 päeva jooksul vaie HMS § 71 lõikes 1 sätestatud korras AKI-le või esitada kaebus halduskohtule HKMS § 37 lõikes 2 sätestatud tingimustel ja korras.

Lisainfona soovitan tutvuda ka AKI juhiseiga „Juhend kaamerate kasutamise kohta“

13.03.2018 esitas xxx vaide Andmekaitse Inspeksiooni 21.02.2018 kaebuse läbi vaatamata jätmise otsuse nr 2.1.-2/18/374 peale.

VAIDE ESITAJA SELETUS JA NÕUE:

- 1) Vaneminspektor Sergei Miller menetlusotsusele 21.02.2018 kaebuse läbivaatamatajätmise kohta.
- 2) Vaide esitaja xxx
- 3) Esitasin 13.02.2018 kaebuse Andmekaitse Inspeksioonile minusuhtes toimepandud õigusrikkumise kohta järgmises:
- 4) Teade õigusrikkumise toimepanemise kohta ja taotlus menetluse algatamiseks.
- 5) Mina xxx elukohaga xxx teavitati et sügisel 2017 lasi paigaldada xxx, kelle elukoht on

xxx oma krundile videokaamera, mille tegevusulatusse jääb minule kuuluvad kinnistu ja elamu. Aegade jooksul on minu ja xxx omavahelised suhted muutunud suhteliselt teravaks, viimasel ajal olen teinud kõik endast sõltuva suhete normaliseerimiseks. Paigaldatud videokaamerat on xxx ja temaga seotud isikud kasutanud minu kohta informatsiooni kogumiseks, sealhulgas minu kasutatud autonumbrid, minu tööaja režiim, mind külastavad isikud jne. Tähendatud video materjal koos kommentaaridega on osutunud paigaldatuks avalikkusele kättesaadavalt Facebooki xxx Delfisse xxx, xxx blogisse xxx videomaterjali levitamiseks, milleks on suure tõenäosusega osutanud kaasabi xxx, kes muuhulgas põhjendab oma tegevust asjaoluga, et xxx on xxx. xxx Olen pöördunud kõigi asjaosaliste poole lõpetada selline minule suunatud õigusvastane käitumine, kuid kahjuks tulemusteta. Avaldatud videomaterjalid, kommentaarid ja pildid on osutunud minu delikaatsete isikuandmete levitamisel vahendiks, mis takistab mul oma igapäevase töö tegemist ja eeldab pahatihti sellekohaste seletuste andmist huvitatud isikutele. Olen pöördunud asjakohase kuriteoavaldusega politseisse ja seal on tuvastatud et minu suhtes toimepandud õigusrikkumine moodustab koosseisu vastavalt Isikuandmete kaitse seaduse par. 42 lg 1-le, milline koosseis on täidetud xxx poolt toimepanduga.

- 6) *Vaneminspektor Sergei Miller oma lahendis minu kaebuse läbivaatamatta jätmise kohta on asunud ekslikule seisukohale, et minu suhtes toimepandu ei ole hõlmatud andmekaitse seaduses tooduga ja ei sisalda minu delikaatsete isikuandmete minu tahte vastast avaldamist. Leian et selline seisukoht ei ole kooskõlas asja faabulaga ja on vaieldamatult eksitav. Palun kontrollida vaneminspektor Sergei Miller menetlusotsuse vastavust seaduse nõuetele silmas pidades minu vaieldamatult rikutud õiguste kaitse vajadust. Asjaolud, mis oleksid menetletavad minu poolt esitatuna tsiviilkohtupidamise käigus jäävad oluliselt kitsamaks ja piirduvad õiguskaitse hinnanguga võimalikule laimule minu vastu ja seetõttu ei saa kuidagi kaitsta mind tegevuse eest mis on suunatud minu delikaatsete isikuandmete jätkuvale levitamisele muuhulgas ka meedias.*

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Olen tutvunud vaidlustatud menetlusega ja leian, et 21.02.2018 kaebuse läbi vaatamata jätmise otsus nr 2.1.-2/18/374 on õiguspärane.

Oma otsuses tuginen järgnevale:

Tulenevalt 01.07.2014 a jõustunud korrakaitse seaduse (KORS) §-st 4 võib haldusorgan asuda riikliku järelevalve käigus eraõiguslike isikute vahelisi suhteid lahendama ainult järgmistel tingimustel:

- 1) inimesel ei ole kohtulikku õiguskaitset võimalik õigel ajal saada,
- 2) ja ilma korrakaitseorgani sekkumiseta ei ole õiguse realiseerimine võimalik või on oluliselt raskendatud,
- 3) ning kui ohu tõrjumine on avalikes huvides.

Tegemist ei ole alternatiivse loeteluga vaid kõik kolm KoRS § 4 lg 2 sätestatud tingimust peavad olema täidetud.

Antud juhul on vaide esitajal õigus ja võimalus pöörduda tsiviilkohtusse ning taotlema ka esmast õiguskaitset, mis on isegi kiirem ja tulemuslikum võimalus oma õigusi kaitsta, kui järelevalveorgani poole pöördumine seda oleks.

KoRS eelnõu seletuskirja kohaselt on inimeste õiguste kaitsmine eelkõige kohtuvõimu funktsioon. Kui täitevvõim korrakaitseorganite (milleks on ka Andmekaitse Inspeksioon) näol hakkaks lahendama eraisikute õigusi ja vabadusi puudutavaid küsimusi, konkureerides kohtuvõimuga, tooks see kaasa võimude lahususe põhimõtte rikkumise, tekiks õiguskindlusetus ja omavolioht. Korrakaitseorganid ei suuda ega peagi suutma igal juhul kindlaks teha isikute vahelisi tegelikke õigussuhteid, mis eraõiguslike vaidluste lahendamisel võib olla vägagi keeruline. Tsiviilkohtu volitused ja võimalused asjaolude tuvastamiseks on oluliselt ulatuslikumad kui haldusorganil.

Selgitan, et riikliku järelevalvet teostatakse eelkõige avaliku korra tagamise eesmärgil, millele viitavad KoRS § 2 ja § 4 lg 2 oma koosmõjus. Vaidlust ei ole, et Andmekaitse Inspeksioon on

riiklikku järelevalvet teostav korrakaitseorgan andmekaitse vallas. KORS § 4 lg 2 annab üldnormina korrakaitseasutustele võimaluse järelevalvetegevuse käigus eraõiguslike isikute vahelisi suhteid lahendada ainult selles toodud eelduste olemasolul. Andmekaitse Inspektsiooni eripädevusi või järelevalve eesmärke järelevalvemenetluse teostamisel isikuandmete kaitse seadus (edaspidi IKS) täpsemalt ei reguleeri. Põhiline inspektsiooni pädevus järelevalve teostamiseks on toodud IKS § 32 lg 1, mis näeb ette, et inspektsioon teostab IKS ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete täitmise üle riiklikku ja haldusjärelevalvet. Selle teostamisel tuleb muuhulgas lähtuda KORS § 2 ja § 4 lg 2 toodust, sest IKS ei anna inspektsioonile täiendavat eripädevust või ülesandeid riikliku järelevalve teostamisel isikuandmete kaitse osas eraisikute vahelistes suhetes.

Märgin, et vaide esitajale 21.02.2018 otsuses viidatud Andmekaitse Inspektsiooni 19.11.2015 kinnitatud sekkumiskriteeriumid, on sisuliselt selgituseks, millised on need olukorrad, kui inspektsioon peab võimalikuks sekkuda meediavaidlustesse. Sisuliselt tähendab see KORS § 4 lg 2 abstraktse sõnastuse ilmestamist näidetega praktilisest elust.

Vaidlust ei ole küsimuses, et järelevalvemenetluse algatamisel on seadus jätnud kaalutlusruumi Andmekaitse Inspektsioonile (IKS § 33 lg 5). See tähendab, et järelevalve algatamisest keeldumise otsus on kaalutlusotsus. Samas, eraõiguslikes suhetes on oma õiguste maksmapanekuks Eestis ette nähtud eelkõige tsiviilkohtusse pöördumise võimalus, mida on vaide esitajale ka selgitatud. Võlaõigusseaduse § 1046 lg 1 sätestatu on piisav selleks, et oma rikutud õigusi kaitsta (Isiku au teotamine, muu hulgas ebakohase väärtushinnanguga, isiku nime või kujutise õigustamatu kasutamine, eraelu puutumatus või muu isikliku õiguse rikkumine on õigusvastane, kui seadusega ei ole sätestatud teisiti. Õigusvastasuse tuvastamisel tuleb arvestada rikkumise liiki, põhjust ja ajendit, samuti suhet rikkumisega taotletud eesmärgi ja rikkumise raskuse vahel.).

Täiendavalt selgitan veelkord, et delikaatseid isikuandmeid kaebuses ega vaides kirjeldatud ei ole. Delikaatsete isikuandmete ammendav loetelu on leitav isikuandmete kaitse seaduse § 4 lõikes 2.

Raavo Palu
õigusdirektor peadirektori
ülesannetes